

Utlåtanden och åsikter angående utkastet till delgeneralplan för Långskogen samt bemötanden

Utlåtanden

1. Närings-, trafik- och miljöcentralen	1
2. Trafikverket	7
3. Malax kommun.....	8
4. Korsholms kommun.....	8
5. Österbottens förbund	8
6. Österbottens museum	10
7. Österbottens räddningsverk.....	11
8. Försvarsmakten, 2 logistikregementet.....	12
9. Tukes.....	13
10. Vasa Hussektor.....	13
11. Vasa Vatten	13

Åsikter

12. Caruna Oy.....	14
13. Finavia Abp.....	14
14. Fingrid Oyj.....	14
15. Invånare A.....	14
16. Invånare B	15
17. Vasa Elnät Ab.....	18
18. Vaasan ympäristöseura - Vasa miljöförening r.y.	18
19. Vaskiluodon Voima Oy.....	21

Utlåtanden

1. Närings-, trafik- och miljöcentralen	
Ett myndighetssamråd i beredningsskedet har ordnats 19.6.2017 om delgeneralplanen och vid det konstaterades att projektet på allmän nivå stämmer överens med landskapsplanen och huvudsakligen följer den gällande generalplanen i fråga om omfattningen på områdesreserveringarna för byggande på Korsholms sida. Vid myndighetssamrådet har konstaterats att generalplanemålen sårdrag och markanvändningens	

omfattning ställer särskilda krav och utredningsbehov i fråga om den och de detaljplaner som utarbetas för området och de bör beaktas i planernas beredningsskede.

I sitt utlåtande 5.7.2017 om beredningsmaterialet och PDB för delgeneralplanen för Långskogen och vid myndighetssamrådet om projektet förde NTM-centralen fram utredningsbehov som projektet förutsätter bland annat i fråga om följande med tanke på planens konsekvenser viktiga ärenden:

- Trafikutredning, i vilken ställning tas till och planens/gigaprojektets konsekvenser för det externa trafiknätet och det interna gatunätet i området utreds. Eftersom det i planbeskrivningen har förts fram att det byggande som projektet avser kommer att starta inom en mycket snar framtid, bör det i trafikutredningen anges hur det är meningen att trafiken under byggnadstiden och efter den ska ordnas på det nuvarande trafiknätet och vad som bör göras med tillfälliga arrangemang i fråga om det nuvarande nätverket. I trafikutredningen bör även anges utvecklingsåtgärderna i fråga om nätverken och den förväntade tidtabellen för dem och behovet av genomförande av trafikområden.

Trafikansvarsområdet konstaterar i fråga om utredningsbehovet att i planbeskrivningen har endast det nuvarande läget konstaterats och redogjorts för eventuella transportrutter till området. Likaså har konstaterats att efterfrågan på kollektivtrafik ökar. Den presenterade trafikkonsekvensbedömningen är inte tillräcklig och utöver en separat trafikutredning bör beskrivningen även kompletteras med bilder. NTM-centralens trafikansvarsområde tar närmare ställning till planens trafikmässiga konsekvenser när den får tillgång till Gigaprojektets trafikutredning, i vilken utöver en ruttgranskning även de ökande trafikmängderna har uppskattats och deras konsekvenser för trafiken med beaktande av alla trafikformer och invånare i områdena. Vid granskningen bör även genomförandet av den s.k. Hamnvägen och de markanvändningsplaner som den förutsätter beaktas.

En trafikutredning är gjord i samband med beredningen av planförslaget i samarbete med Korsholm. Utredningen innehåller trafikprognoser för delgeneralplaneområdena, angivandet av landsvägsnät och internt gatunät i form av stegvis utveckling, behoven av utveckling av vägnätet och trafikmässiga konsekvenser. Därtill har både fotgängar- och cykelvägsnätet samt kollektivtrafiken undersökts.

Konsekvensbedömningen har kompletterats i fråga om trafiken.

Närmare planer för genomförandet av spårtrafiken	Närmare planer om industrispåret har gjorts upp tidigare (VR Track och Ramboll 2012) och områdesreserveringarna för spår och lastning av virke är baserade på dem. Då utreddes även spårtekniska möjligheter att genomföra spårförbindelser och terminaler och anslutning till banavsnittet mellan Seinäjoki och Vasa. Planens utgångsmaterial har utökats med utredningen.
Utredning om hur kommunaltekniken (el-, vatten- och avlopps nätet) räcker till och genomförs. Av utredningen bör framgå eventuella nya byggbehov, som även kan inverka på markanvändningen utanför planområdet och på interna områdesreserveringar (i revideringen av delgeneralplanen för Granholmsbacken fördes ett eventuellt behov av ett nytt avloppsreningsverk fram)	Ärendet har behandlats och utretts närmare med kommunalteknikaktörerna i planens förslagsskede.
Bedömning av miljökonsekvenserna av de schaktningsarbeten som genomförandet av planen förutsätter och av konsekvenserna för landskapet samt åtgärdsrekommendationer som berör genomförandet	Konsekvensbedömningen har kompletterats på det föreslagna sättet.
Utredning om behovet av flygaskområde och en eventuell ny placering på EPV:s verksamhetsområde	Planbeteckningen T/kem möjliggör lagring av flygaska på området.
Dagvattenutredning, där de dagvattenlösningar som den normala verksamheten och olyckstillbud förutsätter och behovet av utrymme för dem (eventuell områdesreservering) tas upp	En gemensam dagvattenutredning och -plan för Vasa och Korsholm har gjorts för både delgeneral- och detaljplanerna under förslagsskedet. Utredningen och planen har beaktats i planförslaget.
Bedömning och eventuell utredning av det arkeologiska utredningsbehovet	En förberedande utredning beträffande utredning av fornlämningarna på området blev klar i december 2017. Planens utgångsmaterial har utökats med utredningen. Utgående från utredningen har i planens förslagsskede gjorts ett terrängbesök tillsammans med Österbottens museum och resultaten av det har beaktats i planförslaget.
Bedömning av de sociala konsekvenserna och det åtgärdsprogram som den förutsätter (bedömning av planlägningsbehovet och utvecklingen av servicestrukturen samt ekonomin)	Konsekvensbedömningen har kompletterats på det föreslagna sättet.

I samband med hörandet i utkastskedet har NTM-centralen till sitt förfogande enbart naturutredningarna beträffande generalplanen. Naturansvarsområdet anser att naturutredningarna beträffande projektet innehållsmässigt huvudsakligen är sakenliga och tillräckliga.

Bedömningen av planens konsekvenser försvåras dock av att inte alla med tanke på naturvärdena värdefulla objekt är angivna på plankartan och inte heller i form av tillräckligt åskådliga temakartor eller motsvarande material i generalplanebeskrivningen. På plankartan är endast för åkergrödan och flygekorren viktiga områden angivna med beteckningen luo. Dessutom finns det ett fel på plankartan och i planbestämmelserna i och med att de platser där flygekorren förökar sig och rastar är angivna med beteckningen luo-1 fastän flygekorrområdena på kartan är avgränsade med beteckningen luo-2. De platser där åkergrödorna förökar sig och rastar berörs av planbestämmelsen för luo-2-området fastän de på plankartan har beteckningen luo-1.

Enligt planbeskrivningen är i tidigare utredningar beträffande området i skogs- och vattenlagen avsedda naturobjekt på området angivna samt andra områden som enligt skogslagen är värdefulla. Enligt naturtyps- och växtlighetsinventeringarna på området påträffades i 10 § i skogslagen nämnda madkärr, en trädfattig myr i naturtillstånd, en mindre lund samt två i 2 kapitlet 11 § i vattenlagen avsedda rännilar. På området finns även en i 5 § i markanvändnings- och bygglagen avsedd livsmiljö som är viktig för naturens mångfald. En del av naturtypsobjekten överlappar varandra vad beträffar åkergrödor och flygekorrobject och hamnar eventuellt på områden som enligt planen är jord- och skogsbruksdominerade.

Eftersom de ovan nämnda i skogs- och vattenlagen avsedda naturtypsobjekten inte är anvisade på kartan så att deras läge i förhållande till planbeteckningarna skulle framgå, går det inte att bedöma om planen är tillräcklig när det gäller beaktandet av naturvärdena. Konsekvenserna har inte bedömts på tillräcklig nivå i planbeskrivningen, enligt vilken en del av naturtypsobjekten finns i kvartersområdet för industri- och lagerbyggnader och en del i jord- och skogsbruksdominerat område. Enligt beskrivningen går objekten delvis förlorade och till de delar som de bevaras är det risk för att träd fälls av vindar och sannolikt kommer avrinningsförhållandena på dem att förändras måttligt eller betydligt. Vattenbalansen i den

Planbeskrivningen har utökats med en temakarta, där resultaten av samtliga utredningar är samlade.

Felen på plankartan har korrigerats och avgränsningarna av de områdesreserveringar som förutsatts i 49 § i naturvårdslagen har preciserats.

Planbeskrivningen har utökats med en temakarta, där resultaten av samtliga utredningar är samlade, inklusive i skogs- och vattenlagen angivna värdefulla naturtyper.

Planbeskrivningen har utökats med en temakarta, där det framgår hur de i skogs- och vattenlagen angivna värdefulla naturtyperna placerar sig i förhållande till planförslaget. Konsekvensbedömningen har kompletterats på det föreslagna sättet.

återstående delen av det värdefulla myrnaturobjektet på planeringsområdet kommer sannolikt att förändras betydligt. Av beskrivningen framgår inte skyddsstatusen i den gällande lagstiftningen i fråga om naturtyper som är utsatta för de ovan nämnda konsekvenserna.	
I fråga om de kärnområden för flygekorren som enligt planbeskrivningen delvis eller helt är belägna i kvartersområden är risken för försvagad kvalitet på livsmiljön stor. Därtill kommer byggandet i miljön så att det blir ett tätt industriområde sannolikt att ha konsekvenser för de platser där åkergrödan förökar sig och rastar i kvartersområdena för industri- och lagerområden. Ändringarna kan utgöras av ändringar i vattenmängden och -kvaliteten i livsmiljön via ändringar i vattenhushållningen i miljön, vilket påverkar åkergrödans levnadsförhållanden och fortplantningsframgång. Enligt bedömningen av planens konsekvenser kommer planlösningen i strid med 49 § 1 mom. i naturvårdslagen att försvaga de platser där flygekorren och åkergrödan förökar sig och rastar. Även på generalplanenivå bör skyddet av de ovan nämnda arterna beaktas vid utarbetandet och godkännandet av planen. I planlösningen bör man i första hand sträva efter att något lagstridigt försämrande eller förstörande inte sker och att lösningen inte flyttas över till en lägre plannivå.	Vid fastställandet av avgränsningarna av skyddsområdena har Finlandsmiljöcentrals anvisning YM1/501/2017 använts som anvisning. Områdena utreds i samband med den mera detaljerade detaljplaneringen.
På plankartan har en ekologisk grönförbindelse anvisats för att trygga flygekorrens möjligheter att ta sig fram. Det krävs en förbindelse med träd för att flygekorren ska kunna förflytta sig. På det i planen anvisade området finns dock många öppna områden, såsom kalhyggen och åkrar, som kan bryta den trädförbindelse som krävs för flygekorren. Vid utarbetandet av planen bör man säkerställa att den ekologiska grönförbindelsen fungerar i enlighet med målen för den. I fråga om beaktandet av naturvärdena föreslås att delgeneralplaneutkastet och planbeskrivningen revideras åtminstone till följande delar:	Planområdet består av en varierande helhet med åkrar, skog och små kärr. På planeringsområdet har omfattande kalhyggen genomförts tidigare och även åkrar bryter av skogsförbindelserna. Vid en mera omfattande granskning av de ekologiska förbindelserna avbryts grönförbindelserna nästan helt av Östra Runsörvägen väster om Långskogen, åkrar och flygfältet. Därtill försvagar tidigare kalhyggen skogsförbindelserna även i nord-sydlig riktning. Tidigare åtgärder som försvagar de ekologiska förbindelserna på området korrigeras i mån av möjlighet med tillräckliga planbeteckningar och -bestämmelser. På de här områdena är det i framtiden möjligt att utveckla skogsförbindelserna.
• Plankartan korrigeras i fråga om de påpekade felen och beskrivningen kompletteras i fråga om granskningen av konsekvenserna och illustrationsmaterialet.	Felen på plankartan har korrigerats och beskrivningen har kompletterats.
• På plankartan görs de avgränsningar av områdesreserveringarna som förutsätts i 49 § i naturvårdslagen eller med interna	På plankartan har de avgränsningar av områdesreserveringarna gjorts som förutsätts i 49 § i naturvårdslagen. Avgränsningarna av

beteckningar och bestämmelser för kvartersområdena säkerställs att de fungerar i enlighet med naturvårdslagen.	skyddsområdena är gjorda i enlighet med miljöministeriets anvisning om flygekorrar YM1/501/2017.
I generalplanen beaktas markanvändningen i enlighet med detaljplanen för Långskogen II	I planen har innehållet i samtliga detaljplaner beaktats på generalplanenivå.
Med beaktande av de betydande förändringar som byggandet av en Gigafactory eller motsvarande storindustriplanläggning medför för områdets naturförhållanden och landskapsbild borde i delgeneralplanen bergåsen mellan Banvällsvägen och Långskogsvägen anvisas som jord- och skogsbruksområde (M) som avgränsning mot bebyggelsen och Höstves bystråk, som hör till de byggda kulturmiljöerna av riksintresse.	T-beteckningen har minskats söder om Banvällsgatan så att ett skogsområde behålls invid vägen som skydd mellan industriområdet och bostadsområdet.
Utöver naturutredningen har till beskrivningen av generalplaneutkastet i det här skedet fogats endast en preliminär konsekvensbedömning i anslutning till generalplanen och utgångspunkten för den har varit att området förverkligas år 2020. Konsekvensgranskningen är ganska allmänt hållen och i den presenteras inga egentliga markanvändningslösningar och inte heller några alternativa genomförandemodeller för hanteringen eller utnyttjandet av projektets konsekvenser. Eftersom utredningarna i anslutning till projektet ännu bara är under beredning kan NTM-centralen i det här skedet endast ta ställning till hur bra utredningsbehovet i enlighet med 9 § i MarkByggl och de allmänna målen för områdesanvändningen beaktas.	Konsekvensbedömningen har preciserats i förslagsskedet.
Innan förslaget till delgeneralplan läggs fram offentligt bör utredningarna i anslutning till projektet och planförslagets innehåll diskuteras med NTM-centralen.	I planens förslagsskede har förhandlingar förts flera gånger med NTM-centralen. Ett större myndighetsmöte om förslagen till delgeneralplan och detaljplan för storindustriområdet har hållits 23.5.2018 och 18.6.2018.
Eftersom den på området planerade användningen när den förverkligas vad beträffar markanvändningen och andra konsekvenser överskrider kommungränsen, önskar NTM-centralen att generalplanen ifråga om innehållet och utredningarna synkroniseras bättre än nu med delgeneralplanen för Granholmsbacken i Korsholm så att av plankartan, beskrivningen och utredningarna framgår hur markanvändningen fortsätter på andra sidan om kommungränsen. Projektet är vad beträffar konsekvenserna så pass betydande att det vore bra	Planen har beretts i nära samarbete med Korsholms kommun. Delgeneralplanebeskrivningen över Långskogen har utökats med en beskrivning av hela storindustriområdet och en kombinerad karta över bägge delgeneralplanerna. Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland finns med på listan över planens intressenter.

att utöka projektets intressenter även med Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland.	
2. Trafikverket	
<u>Plankorsningarna:</u> På planeringsområdet eller i dess omedelbara närhet finns i nuläget fyra obevakade plankorsningar på enskild väg: Byholm (ban-km 0482+0812, Byängsvägen), Höstves (ban-km 0483+0633, Södermansvägen), Martta (ban-km 0484+0234, Söderlandsvägen) och Aspholm (ban-km 0484+0463, Solbacksvägen). Alla de ovan nämnda plankorsningarna finns på enskilda vägar med liten trafik, via vilka man tar sig norr om järnvägen till Höstvesvägen/Lillkyrovägen. I delgeneralplaneutkastet har som förlängning av Banvallsgatan anvisats en ny vägsträckning norr om järnvägen till Höstvesvägen/Lillkyrovägen. Därtill har i planutkastet en ny gatuförbindelse anvisats mot sydost invid järnvägen ända till Korsholms kommungräns. Trafikverket påpekar att vid planeringen av nya vägförbindelser invid järnvägen bör även utredas vilka plankorsningsarrangemang som behövs och de bör beskrivas i planmaterialet. De nya vägförbindelser som korsar järnvägen bör anvisas som planskilda.	Det är meningen att Banvallsgatans förlängning till Höstvesvägen/Lillkyrovägen ska bli en planskild korsning med järnvägen. Delgeneralplanen gör det möjligt att avlägsna samtliga plankorsningar på området. All trafik leds till Banvallsgatans och riksväg åttas nya planskilda korsningar. Saken har beskrivits i planbeskrivningen.
<u>Industrispårområde och privat spår</u> I delgeneralplaneutkastet har i planeringsområdets östra del invid Seinäjoki–Vasa-banan anvisats ett nytt industrispårområde för ett lastningsområde och industrispår, som fortsätter vidare till Korsholms kommuns sida. Trafikverket anser att ifrågakorbindelser kommer att vara privata spår och inte en del av det statliga bannätet. Trafikverket har enligt nuvarande information inte något behov av det i beskrivningen nämnda lastningsområdet för trävaror på ifrågakorbindande plats. Det framgår inte av planmaterialet om det hittills har gjorts sådana närmare planer för det privata spår och lastningsområde som reserveringen skulle vara baserad på. I samband med planläggningen borde de bantekniska möjligheterna att förverkliga ett privat spår på industrispårområdet och anslutningen till banavsnittet Seinäjoki–Vasa utredas, för att säkerställa spårkorbindelsens genomförbarhet och tillräckliga områdesreserveringar. Trafikverket påminner om att tillämpning av banlagens (2.2.2007/110) föreskrifter kan komma i fråga även	Närmare planer har gjorts upp tidigare om industrispåret (VR Track och Ramboll 2012) och reserveringarna av lastningsområde för spår och virke är baserade på dem. Då utreddes även spårtekniska möjligheter att genomföra spårkorbindelser och terminaler och anslutning till banavsnittet mellan Seinäjoki och Vasa. Planens utgångsmaterial har utökats med utredningen. I planen tas inte ställning till det kommande ägandet av spåret.

vad gäller planeringen och byggandet av ett privat spår i enlighet med 2 § i banlagen. Planeringen, byggandet, underhållet och förvaltningen av ett privat spår förutsätter att säkerhetstillstånd ansöks hos trafiksäkerhetsverket Trafi (https://www.trafi.fi/rautatiet/luvat_ja_todistukset/turvallisuuslupa). Därtill bör anslutningen av det privata spåret till det statliga bannätet när det blir aktuellt avtalas med Trafikverket. Ärenden som berör privata spår sköts på Trafikverket av överinspektör Simo Toikkanen tfn 029 5343890. Trafikverket deltar inte i kostnader som genomförandet av privata spår föranleder.	
Trafikverket ger sitt utlåtande utgående från järnvägarna. Beträffande landsvägarna ges utlåtande av behörig Närings-, trafik- och miljöcentral.	Antecknas för kännedom.
3. Malax kommun	
Ur ett regionalt perspektiv ser Malax kommun det som positivt att utvecklingspotentialen för Vasa flygplats har noterats. Det är önskvärt att frågan även i fortsättningen är en aktuell del av den helhetsbedömning som görs. Malax kommun har inget att anmärka mot det uppgjorda utkastet.	Antecknas för kännedom.
4. Korsholms kommun	
Kommunstyrelsen betonar behovet av samarbetet mellan Vasa stad och Korsholms kommun. Processerna med markplaneringen har hittills gjorts i tätt samarbete och så att man tillsammans har låtit uppgöra MKB-programmet samt en T/kem-utredning. Gemensamma utredningar bör göras i fortsättningen när det är möjligt, t.ex. gällande konsekvensbedömningar i förslagsskedet, dagvattenhanteringen och eventuellt andra nödvändiga utredningar.	Antecknas för kännedom.
5. Österbottens förbund	
Området som utkastet till delgeneralplanen behandlar ligger mellan järnvägen Vasa-Seinäjäki och Vasa flygfält vilket ger goda förutsättningar att utveckla infrastrukturen och trafikarrangemangen inom området. I Granholmsbackens delgeneralplan har angetts en förbindelsebana som ett stickspår genom industriområdet mot Vasa flygfält och som tar	Stickspåret mot Vasa flygfält har inte utretts närmare. En utredning om förbindelsebanans dragning i framtiden skulle vara viktig men borde göras på landskapsnivå.

slut vid ett terminalområde i sydvästra delen av Långskogens delgeneralplan i Vasa. Därtill anges i Granholmsbackens delgeneralplan ett skyddsgrönområde där eventuell kommande riksväg samt spårtrafik, främst mot Vasa hamn, kunde utvecklas. Österbottens förbund anser att en järnvägsförbindelse från Vasa-Seinäjäki förbindelsebana via industriområdet/logistikområdet, Vasa flygfält och mot Vasa hamn skulle ge stora fördelar för person- och fraktrafiken i Vasaregionen och borde utredas noggrannare. En järnvägsförbindelse i direkt anslutning till en flygfältsterminal och ett logistikområde skulle ge mervärde för både flyg- och järnvägstrafiken samt också för industriområdet och företagen. En ny dragning av förbindelsebanan har inte anvisats i utkastet till Österbottens Landskapsplan 2040 men förbundet ser ändå att detta kunde utredas och eventuellt kunde anvisas som ett förbindelsebehov i förslaget till landskapsplanen.

På området finns enligt gjorda inventeringar flertalet naturområden vilka kräver speciellt skydd. De områden med flest och största naturvärdena har enligt förbundet beaktats väl i generalplanen. En del mindre områden med höga naturvärden ligger ändå inom T/kem beteckningen i utkastet till delgeneralplanen och förbundet anser att dessa bör utredas noggrannare och beaktas i den mer detaljerade planeringen av området. Förbundet konstaterar också att flygekorrarnas vandringsrutt från Risö till Molnträsket har tryggats genom ett minst 100 meter brett skogsområde genom hela planområdet.

Österbottens förbund föreslår att Vasa stad tillsammans med Korsholms kommun uppgör en gemensam översiktlig dagvattenhanteringsplan som baserar sig på en avrinningsutredning över det totala området som ingår i stadens och kommunens delgeneralplaner. Österbottens förbund utgår ifrån att för de detaljplaner som uppgörs för områdena kommer noggrannare dagvattenhanteringsplaner att uppgöras och -åtgärder att planeras. Detta med tanke på de kommande T/kem områdenas säkerhet gällande översvåmningsriskhanteringen i området och hanteringen av de intill liggande översvåmningsriskområdena.

Eftersom industriområdet som helhet ligger både i Vasa och Korsholm och eftersom det samtidigt uppgörs delgeneralplaner för hela området, föreslår

Skyddsområdena är avgränsade i enlighet med miljöministeriets anvisning om flygekorrar YM1/501/2017. Områden med höga naturvärden utreds noggrannare i detaljplaneskedet.

En gemensam dagvattenutredning och -plan har gjorts under planens förslagsskede.

Planbeskrivningen har kompletterats med en beskrivning av storindustriområdet som helhet.

förbundet att industri-/logistikområdet som en helhet kunde presenteras i planbeskrivningen.	
Österbottens förbund konstaterar avslutningsvis att utkastet till delgeneralplanen är i enlighet med utkastet till Österbottens landskapsplan 2040.	Antecknas för kännedom.
6. Österbottens museum	
I planeringsområdets norra del finns med tanke på kulturmiljön och landskapsvården samt för landskapet och på riksnivå betydelsefulla landskapsområden. Norr om planeringsområdet finns Höstves byggda kulturmiljö av riksintresse.	På plankartan har den byggda kulturmiljön av riksintresse Höstves bystråk angivits. I planbeskrivningen redogörs för det för landskapet värdefulla landskapsområdet Norra Grundfjärden.
Österbottens museum har 26.10.2017 gett utlåtande om programmet för deltagande och bedömning. I det har följande ärenden förts fram som endast delvis har beaktats i delgeneralplaneutkastet.	Det 26.10.2017 daterade utlåtandet berörde detaljplanen för storindustriområdet Långskogen. I delgeneralplaneutkastet hade Österbottens museums ifrågavarande utlåtande delvis beaktats.
En naturutredning har gjorts år 2017 beträffande området och den har inte tillställts Österbottens landskapsmuseum.	Naturutredningarna har innehållet lägesdata om bl.a. enligt 49 § i naturvårdslagen strikt skyddade arter. Därför har informationen inte omfattande lagts fram offentligt. Materialet har varit fritt tillgängligt på Planläggningen och vid behov har intressenterna fått naturutredningarna i skriftlig form.
Det är skäl att även utreda värdefulla flyttblock, som redan enligt kulturlandskapsinventeringen (2007) finns på Långskogens område, flyttblock invid en skogsväg (13) och flyttblock, Kyan (14). Till dem kan anknyta kulturhistoriskt värdefulla platser med historia (s.k. "talande stenar") och därmed kan de vara skyddade enligt fornminneslagen. Objekt som bör bevaras är även i 2007 års kulturmiljöinventering nämnda Stengårdsgård I (6.), Kyan och Stengårdsgård II (7.), Kyan, Stengårdsgård på Södermans mark (8.)	Flyttblocken har utretts under arbetet med planeförslaget. Enligt uppgifter från Geologiska forskningscentralen är stenarna inte skyddade på geologiska grunder.
Det är skäl att göra en fornminnesinventering på Långskogens storindustriområde, såsom på delgeneralplaneområdet Granbacka II på Korsholms sida.	En förberedande utredning beträffande utredning av fornlämningarna på området blev klar i december 2017. Planens utgångsmaterial har utökats med utredningen. Utgående från utredningen gjordes i planens förslagsskede ett terrängbesök tillsammans med Österbottens museum och resultaten av det har beaktats i planförslaget.
Fornminnena bör anges med beteckningen sm i planen. För eventuella andra kulturarvsobjekt, objekt som inte berörs av fredning i enlighet med fornminneslagen, kan objektsbeteckningen /s användas och för områdena beteckningen för landskapsmässigt värdefulla områden ma.	Stenmurarna och flyttblocken är på plankartan angivna som andra kulturarvsobjekt med objektsbeteckningen S.
Österbottens landskapsmuseum har utöver det ovan nämnda inte något annat att anmärka på	

delgeneralplanen för Långskogens storindustrialområde.	
7. Österbottens räddningsverk	
1. Redogörelsen för planbeteckningen T/kem på delgeneralplaneutkastets plankarta styr området bra vid den kommande detaljplanläggningen och övriga fortsatta planeringen till beaktande av skyddsavstånd som är nödvändiga på grund av industriell hantering och lagring av farliga kemikalier. Planläggningens säkerhetsutredning innehåller alternativ i fråga om omfattningen, varvid olika skyddsavstånd bör beaktas.	Antecknas för kännedom.
2. Bestämmelsen om släckvatten i de på plankartan i delgeneralplaneutkastet angivna allmänna bestämmelserna styr på ett bra sätt till beaktande av uppsamling av förorenat släckvatten och förhandsplanering, som är extra viktig i fråga om kemikalieobjekt.	Antecknas för kännedom.
3. Sista stycket i punkt 3.3.3 i T/kem-planutredningen i planbeskrivningsutkastet kunde kompletteras med en text, som mera heltäckande än nu skulle beskriva olika föreskrifter och myndigheters uppgifter i fråga om övervakningen av omfattande industriell hantering och lagring av farliga kemikalier. Exempelvis följande texttillägg till vederbörande stycke: "Räddningslagen förutsätter att räddningsverket utarbetar en extern räddningsplan, om den industriella hanteringen och lagringen av farliga kemikalier är så omfattande att verksamhetsutövaren bör göra en säkerhetsutredning." I en extern räddningsplan anges de åtgärder med vilka olyckor och följderna av dem kan begränsas och hanteras tillräckligt effektivt, kunde göra momentet mera informativt och ge större förståelse för myndighetstillsynshelheten.	Planbeskrivningen har kompletterats med den föreslagna texten.
4. Punkt 7.8 i planbeskrivningsutkastet Konsekvenserna för människorna och levnadsförhållandena, de sociala konsekvenserna kunde utökas med att byggandet på området förutsätter en omvärdering av räddningsväsendets aktionsberedskap och som följd av det	Konsekvensbedömningen har kompletterats på det föreslagna sättet.

försnabbar placeringen av en eventuell brandstation i närheten av planområdet tillgången på räddningsservice inte enbart på planområdet utan på hela den nya filialbrandstationens verkningsområde. Med brandstation avses här en 24/7-brandstation, dvs. en med yrkesbrandmän bemannad brandstation som är i funktion dygnet runt. Räddningsverket utreder för närvarande med en behovsutredning byggandet av en ny filialbrandstation söder om Vasa, eventuellt i Liselund.	
5. I punkt 7.8 kunde man tydligare beskriva den verkliga riskökning som industriell hantering och lagring av farliga kemikalier medför på området – dvs. den risk som man bl.a. med föreskrifter, myndighetskrav och övervakning strävar efter att hantera.	Konsekvensbedömningen har kompletterats på det föreslagna sättet.
8. Försvarsmakten, 2 logistikregementet	
Försvarsmakten har inget att anmärka på utkastet till delgeneralplan för Långskogen.	Antecknas för kännedom.
Det fortsatta arbetet Eftersom det ibland är möjligt att med kommunplaner och bygglov/åtgärdstillstånd avgöra enskilda vindkraftsobjekt, föreslås att den kommunala byggnadsordningen och denna generalplan utökas med följande meningar: "I fråga om vindkraftverk som är över 50 meter höga (totalhöjd från markytan) ska ett separat utlåtande alltid begäras av huvudstaben och flygvapnet på hela kommunens område. Även i fråga om små vindkraftverk vilkas höjd underskrider 50 meter (totalhöjd från markytan) bör utlåtande begäras av huvudstaben om fastigheten gränsar till område som är i försvarsmaktens användning."	Det är inte möjligt att bygga vindkraftverk på området på grund av närheten till flygfältet och start- och landningsbanan.
Vid planläggnings- och byggnadsarbeten bör Försvarsmaktens eventuella kabelledningar på området och i dess närhet beaktas. Ledningarnas läge bör utredas minst tio (10) arbetsdagar före planerat byggande. Kabelvisningar av försvarsmakten beställs av Johtotieto Oy, Seutulantie 3-5 8, 04410 Järvenpää, tfn 0800 12600, e-post: info@johtotieto.fi. Kostnaderna för flyttningar av befintliga kablar, skydd av kablar under byggnadstiden eller andra förändringar som planläggningen eventuellt medför bör påföras den som har förorsakat ändringen.	Antecknas för kännedom.

9. Tukes	
I det presenterade utkastet uppfylls kraven på markanvändningsplanering i fråga om omfattande hantering och lagring av farliga kemikalier. Tukes ser inget hinder för placering av den i planbeskrivningen beskrivna kemiska storindustrin på planeringsområdet.	Antecknas för kännedom.
10. Vasa Hussektor	
Vasa Hussektor har inget att yttra om delgeneralplaneutkastet.	Antecknas för kännedom.
11. Vasa Vatten	
På området finns delvis Vasa Vattens ledningar men till största delen fattas på området helt kommunalteknik för vattentjänsterna. För området har man tillsammans med Kommuntekniken låtit göra en partiell översiktsplan för vattentjänsterna och den bör beaktas. Planen finns i Kommunteknikens arkiv (Siri Gröndahl).	Ifrågavarande översiktsplan för vattentjänsterna är gjord i enlighet med den år 2008 uppgjorda strukturmodellen, då områdets struktur var planerad annorlunda. Översiktsplanen bör uppdateras i enlighet med delgeneralplanen för Långskogen.
På området kommer att byggas avloppspumpstationer och eventuellt, ifall det kommer stora vattenförbrukare till området, en lågvattenreservoar för hushållsvatten. På området finns en del bostads- och hobbyfastigheter med vattenledning från Vasa Vatten. Flyttningarna av ledningarna till eventuella gatuområden eller allmänna områden bör beaktas. Vattentjänsterna byggs i samband med byggandet av den övriga gatu- och kommunaltekniken.	Avloppsvattenpumpstationer och lågvattenreservoarer anges inte i generalplanen.
Med tanke på vattentjänsterna bör byggandet i området starta vid korsningen av Stenskogsvägen och Långskogsvägen, likaså bör Långskogsvägen byggas klar från Banvallsgatan.	Planbeskrivningen har kompletterats med prioritetsordningen i fråga om förverkligandet av vattentjänsterna.
Det förbehandlade råvattnet från Molnträsket kan åtminstone inte ännu i det här skedet användas för kondensvatten som eventuellt behövs på området. Vasa stad har tillstånd att ta 50 000 m ³ /d vatten från Kyrö älv, vilket även räcker till för eventuellt nödvändigt kondensvatten. Situationen bör granskas på nytt när Vasa eventuellt får sin grundvattenkälla i Kurikka att fungera under åren 2025–2030.	Anskaffningen av råvatten har diskuterats närmare med Vasa Vatten i planens förslagsskede.

Konsekvenserna för Vasa stads råvattenkälla Molnträsket, i form av sänkt vattennivå förorsakad av en eventuell brandbelastning på det område som ska bebyggas, bör utredas och uteslutas med riskbedömningar.

Konsekvenserna för råvattenkällan av nedfall till följd av brandbelastning utreds i MKB-beskrivningen.

Åsikter

12. Caruna Oy	Vastine
Caruna Ab har inget distributionsnät och inte heller något högspänningsnät på planområdet och därmed har vi inget att anmärka på planläggningen.	Antecknas för kännedom.
13. Finavia Abp	
I delgeneralplanen bör behovet av ett eventuellt, i 158 § i luftfartslagen (864/2014) avsett flyghindertillstånd beträffande både byggnader och byggtida anordningar beaktas. Utöver detta bör det säkerställas att kemisk storindustri eller arbetsplats- och industriområden som eventuellt placeras på området inte förorsakar rök- och dammolägenheter eller andra olägenheter, som kan medföra fara för flygtrafiksäkerheten. Finavia anser att det är nödvändigt att ange båda sakerna i planbestämmelserna.	Planbestämmelserna har kompletterats i enlighet med utlåtandet.
Därtill bör dagvattenhanteringen planeras så att det i närheten av flygstationen inte bildas några dammar som kan locka till sig fåglar och därmed medföra fara för flygtrafiken.	I förslagsskedet har en dagvattenutredning och -plan gjorts för området. Flygfältets specialkrav i fråga om dagvattnet från området har beaktats i planarbetet och planbestämmelserna har utökats med saken.
14. Fingrid Oyj	
Fingrid har inga kraftledningar på delgeneralplaneområdet och därmed har vi inga kommentarer om utgångspunkterna för planläggningen.	Antecknas för kännedom.
15. Invånare A	
Vid beredningen av planen för Långskogen bör en led reserveras som gör det möjligt att vid behov räta ut järnvägen vid Höstves by.	Flyttningen av järnvägen är en mera omfattande fråga som inte har retts ut i det här planarbetet.
Nu är sista möjligheten att reservera en led för uträtning av järnvägen på en ca 2 km lång sträcka	

från flygfältet mot Toby genom att flytta järnvägen i riktning mot industriområdet högst ca 200 meter från den nuvarande platsen, till kanten av den på området angivna vägen, samtidigt betjänar den eventuell pendeltrafik med lokaltåg i framtiden.

En uträtning av järnvägen skiljer klart åt industriområdet och bebyggelsen, nu skiljs de två Ap-områdena mellan järnvägen och industriområdet åt från byn och bybebyggelsen om trafiken över järnvägen förhindras.

Utan uträtning av järnvägen är det inte heller möjligt att höja hastigheten inom fjärrtrafiken till den nivå som behövs.

En uträtning underlättar också byggandet av en planskild korsning mellan Lillkyrovägen och industriområdet på det sätt som anges vid byn och i det skedet då järnvägen har flyttats blir det möjligt för Lillkyrovägen att gå runt byn via den nuvarande järnvägen. Det är som jag ser det inte längre möjligt att räta ut vägen på den reserverade platsen till andra sidan av byn på grund av det planerade bostadsområdet och byggandet av en ny fotbollsplan i Korsnäståget. Det är inte möjligt att räta ut järnvägen senare ifall det inte nu vid planläggningen reserveras utrymme för det och området bebyggs fullt ut för industriområdets del.

16. Invånare B

För planläggningen och miljökonsekvensbedömningsprogrammet har naturutredningar gjorts på både Vasas och Korsholms sida år 2017. Utredningarna har emellertid inte vara offentligt framlagda som dokument åtminstone på webbplatsen, vilket försvårar kommuninvånarnas möjligheter att bekanta sig med projektet och dess konsekvenser.

I naturutredningarna i fråga om Långskogens delgeneralplaneområde finns uppgifter om naturtyperna och växtligheten, häckande fåglar samt förekomsten av flygekorrar, åkergrödor och fladdermöss. Resultaten rapporteras dock inte tillräckligt åskådligt framför allt i fråga om naturtypernas representation. För att illustrera skogsområdenas naturskyddsvärden borde utöver naturtypsfigurerna deras grad av naturenlighet anges för att de värdefullaste fullvuxna och åldrande skogsområden som har utvecklats relativt naturenligt med rötträd klart ska urskiljas som grund för konsekvensbedömningen och utarbetandet av planförslaget. Därtill borde en liknande utredning om

Naturutredningarna har innehållit lägesdata bl.a. om i enlighet med 49 § i naturvårdslagen strikt skyddade arter. Därför har informationen inte omfattande lagts fram offentligt. Materialet har funnits fritt tillgängligt på Planläggningen och vid behov har intressenterna fått naturutredningarna i skriftlig form.

I fråga om naturutredningarna har en förhandling förts 16.5.2017 mellan Närings-, trafik- och miljöcentralen, Vasa stad, Korsholms kommun och dem som gjort upp naturutredningarna. På mötet avtalades bl.a. om innehållet i naturutredningarna, artgrupper som ska utredas och inventeringsmetoderna. I sitt utlåtande 13.2.2018 har Närings-, trafik- och miljöcentralen konstaterat att naturutredningarna beträffande projektet innehållsmässigt huvudsakligen är lämpliga och tillräckliga. Planbeskrivningen har utökats med en temakarta där resultaten av alla utredningar är samlade.

svampar och lavar göras i fråga om hela planområdet som den som har gjorts på Korsholms sida för att få en bättre helhetsbild av sällsynta och hotade skogsarter. Enligt sporadiska observationer förekommer exempelvis på gammelskogsområdet söder om järnvägen flera indikatorarter för gammelskog (exempelvis *Phellinus abietis* granticka, ullticka, vedticka, björkeldticka, timmerticka, *Phyllostopsis nidulans* stinkmussling, stor aspticka, skinnlav och njurlavar) samt sällsynta *Hypocreopsis lichenoides* trollhand.

Största delen av planområdet är anvisat som industri- och lagerområde (T/kem och T). Utöver dem är jord- och skogsbruksdominerat område (M) samt i viss mån jordbruksområde (MT) anvisat i delgeneralplanen. Enligt planbeskrivningen finns det även vissa naturvärden på delgeneralplaneområdet. De värdefulla livsmiljöer där åkergrödan och flygekorren förökar sig och rastar har i planen beteckningen luo. Flygekorrens vandringsrutt från Risö till Molnträsket har tryggats genom att ett minst 100 meter brett skogsområde har anvisats genom hela planområdet. Därtill har bevarandet av områdets värdefullaste skogsområde tryggats genom att det har anvisats som jord- och skogsbruksområde.

På plankartan har beteckningarna luo 1 och luo 2 bytt plats. Såväl flygekorrens som åkergrödans föröknings- och rastplatser ser ut att bli på T/kem-område. Omkring de egentliga snävt avgränsade föröknings- och rastplatserna ska med planlösningen en tillräcklig skyddszon anvisas för att effektivt förhindra att de eventuellt försämras och så att i 49 § i naturvårdslagen avsett undantag inte behöver ansökas. T/kem- och T-områdena ska avgränsas så att inga föröknings- och rastplatser hamnar innanför dem och så att en tillräcklig skyddszon lämnar mellan dem. Det område som har beteckningen luo-3 är utgående från många observationer av flygekorrsplanering en verkligt viktig livsmiljö för flygekorren, en skog med föda och även föröknings- och rastplatser. Det bör därmed anvisas med beteckningen luo 1 och T/kem-området bör inskränkas.

Det är svårt att förstå hur flygekorren ens i nuläget kan röra sig från Risö utan att hindras av motorvägen och annat vägnät, bebyggda områden, åkrar och flygfältet i riktning mot planområdet Långskogen. I verkligheten skulle det om delgeneralplanlösningen för Långskogen tillsammans med planlösningarna för Granholmsbacken på Korsholms sida förverkligas leda till att den omfattande mosaiken av skogskärr mellan Hägnäsbacken och Höstves splittras samt till

Felen på plankartan har korrigerats. Avgränsningarna av skyddsområdena för flygekorren är gjorda i enlighet med miljöministeriets anvisning YM1/501/2017.

Planområdet består av en varierande helhet med åkrar, skog och små kärr. På planeringsområdet har omfattande kalhyggen genomförts tidigare och även åkrar bryter av skogsförbindelserna. Vid en mera omfattande granskning av de ekologiska förbindelserna avbryts grönförbindelserna nästan helt av Östra Runsörvägen väster om Långskogen, åkrar och flygfältet mot väster.

att den ekologiska korridoren i nordsydlig riktning bryts av och till följd av det att skogstyperna oundvikligen utarmas.

Därtill försvagar tidigare kalhyggen skogsförbindelserna även i nord-sydlig riktning. Tidigare åtgärder som försvagar de ekologiska förbindelserna på området görs i mån av möjlighet med tillräckliga planbeteckningar och -bestämmelser.

För att de värdefulla skogsområdena ska bevaras bör de anvisas som klara skyddsobjekt med sådana planbeteckningar och -bestämmelser som effektivt styr detaljplanläggningen och även förhindrar idkande av skogsbruk. Beteckningen M och bestämmelsen som huvudsakligen tillåter idkande av jord- och skogsbruk och byggande som betjänar dem och samtidigt ospecifikt förbjuder åtgärder som försvagar den ekologiska korridoren genom området (någon sådan har inte angivits i planen med någon som helst beteckning) tryggar inte bevarandet av de mest värdefulla skogsområdena som naturenliga prov på diversiteten hos regionens skogsnatur. Skyddsvärda och naturtillståndsaktiga barrträdsblandskogar med rötträd där det på många ställen finns inslag av även kraftiga aspar och sälg, urskiljs redan från en flygbildsgranskning och även av naturutredningarna framgår de trots att de inte skulle ha presenterats åskådligt. De här skogs- och kärrområdena kantas både i planområdets norra del söder om järnvägen av åkrar och avverkningsfigurer och i södra delen av planområdet mellan Stenskogsvägen och Kurirvägen.

En del av de värdefulla naturobjekten på planområdet finns på privatägda skogsskiften. Värdefulla naturobjekt på dessa områden är angivna i planen som jord- och skogsbruksdominerat område (M).

För planförslaget bör områdets naturvärden på basis av nödvändiga kompletterande inventeringar presenteras sammanfattningsvis i lättläst och begriplig form. Konsekvenserna för naturvärdena bör presenteras bl.a. åskådligt på karta, varav det klart framgår på vilket sätt de värdefulla naturobjekten (naturtyperna och arternas livsmiljöer, förekomster och boplatser) är belägna i förhållande till de planerade markanvändningsreserveringarna och därmed blir lidande av genomförandet av projektet. I planbeskrivningen bör även tas upp om genomförandet av de planenliga funktionerna medför störningar i strid med 39 § i naturvårdslagen för individer av fridlysta arter (även fåglar) och på vilket sätt denna konsekvens kan förebyggas eller mildras. Samtidigt bör man bedöma om genomförandet av projektet till denna del förutsätter ansökan om undantag i enlighet med 49 § i naturvårdslagen.

Planbeskrivningen har utökats med uppgifter som fattades tidigare om områdets naturobjekt på temakartan. I sitt utlåtande 13.2.2018 har Närings-, trafik- och miljöcentralen i Österbotten konstaterat att naturutredningarna beträffande projektet innehållsmässigt huvudsakligen är lämpliga och tillräckliga.

17. Vasa Elnät Ab	
I stycke 3.4.2 Energiförsörjning i beskrivningen över delgeneralplaneutkastet för Långskogen innebär ledningsområdet för en kraftledning på 110 kV i det här fallet ledningsområdet för de av EPV Regionnät framförda kraftledningarna Vasklot-Toby 1 och 2. Det ledningsområde som eventuellt behövs för en kraftledning på själva planeringsområdet består av en 26 meter bred ledningsgata och på båda sidorna om det 10 meter breda kantzoner.	Ledningsområdets bredd har korrigerats i planbeskrivningen.
I stycke 7.4 Konsekvenser för samhälls- och energiekonomin i beskrivningen eftersträvas en redogörelse för den eventuella storleksklassen på energibehovet på området. Därav får man också den uppfattningen att energiförbrukningen i området skulle vara en länk till den elenergi som produceras i Vasa och Korsholm. I verkligheten har de i praktiken ingen förbindelse. Eventuell fjärrvärme som behövs måste däremot produceras på närområdet. Den har dock inte någon anknytning till industrins eventuella energiintensitet. Däremot producerar batteriindustrin uppenbarligen mycket värme, som kan minska den energi som behövs till uppvärmningen. Energiintensiteten eller närmare bestämt den toppeffekt som behövs från elnätet har nog anknytning till elanslutningens eller -anslutningarnas kvalitet.	Konsekvensbedömningen har kompletterats på det föreslagna sättet.
18. Vaasan ympäristöseura - Vasa miljöförening r.y.	
<u>Planområdets naturvärden</u> Planområdet (förutom kanterna i norr och väster) är vidsträckt, huvudsakligen sammanhängande skogsområde, som i sig är en värdefull naturresurs som minskar i Vasa-Korsholmsregionen. Bland annat de riksomfattande områdesanvändningsmålen uppmuntrar till bibehållande av dylika områden obebyggda. Inne i området finns även med tanke på naturenligheten och rötträd särskilt värdefulla skogar och kärr. Med österbottniskt mått mätt betydande gammelskogskoncentrationer finns i både norra och södra delen av planområdet. Ifrågavarande områden är identifierade i tidigare naturutredningar.	Ett tyngdpunktsområde i de riksomfattande målen för områdesanvändningen är "fungerande samhällen och hållbara färdvägar". Enligt målen ska betydande nya områden för bostads-, arbetsplats- och servicefunktioner placeras så att de kan lätt nås med kollektivtrafik, till fots och med cykel. Läget för det planerade storindustriområdet har valts bl.a. med tanke på goda trafikförbindelser. I de andra placeringsalternativen skulle belastningen på miljön ha ökat bl.a. i form av längre arbets- och leveransresor.
<u>Utgångsuppgifter</u> Det är beklagligt att den i bakgrundsmaterialet nämnda natur- och landskapsutredningen beträffande Långskogen i Vasa 2017 inte hör till det	Naturutredningarna har innehållit lägesdata bl.a. om i enlighet med 49 § i naturvårdslagen strikt skyddade arter. Därför har informationen inte omfattande lagts fram offentligt. Materialet har funnits fritt tillgängligt

offentligt framlagda materialet. Det här gör det svårare för intressenterna att sätta sig in i planprojektet. På begäran fick vi dock utredningen per e-post.

på Planläggningen och vid behov har intressenterna fått naturutredningarna i skriftlig form.

I natur- och landskapsutredningen från år 2017 har naturvärdena i anslutning till områdets skogar inte utretts tillräckligt noggrant. Naturtypsdelen i naturutredningen innehåller en lista över naturtyperna på området. Därtill har i naturvårdslagen, skogslagen och vattenlagen avsedda naturtyper sökts. Utredningsmaterialet innehåller dock inte någon sådan information på basis av vilken det skulle vara möjligt att bedöma huruvida det finns betydande naturvärden som berör naturtyperna eller arterna på området. Av utredningen framgår inte växtlighetsfigurernas trädbestånds utvecklingsklass, naturenlighet och inte heller förekomsten av rötträd, fastän dessa strukturella faktorer som berör skogarna har varit viktiga när gamla moskogar ha bedömts ända sedan början av 1990-talet när det riksomfattande skyddsprogrammet för skogar bereddes.

Förekomsten av skogar som uppfyller kriterierna i Handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland (METSO) (Syrjänen m.fl. 2016) har inte utretts, inte heller förekomsten av naturtyper som är hotade eller nära hotade (Raunio m.fl. 2008), förekomsten av boreala naturskogar som hör till de prioriterade naturtyperna i naturdirektivet eller förekomsten av arter som indikerar gammelskog. Dylika förekomster skulle på det moskogsdominerade området ha bidragit till att lokalisera de med tanke på diversiteten värdefullaste objekten.

De hotade arterna på området har inte utretts tillräckligt med beaktande av skogstypen på området, som s.k. gammelskog. Av artgrupperna är det enbart fågelbeståndet som har utretts heltäckande. På grund av mångsidigare naturfaktaunderlag vore det motiverat att också utreda svamp- och lavarerna på de mest representativa naturliga gammelskogsområdena i området.

I naturutredningens utgångsuppgifter nämns naturutredningarna i anslutning till Vasas/Korsholms logistikcentrum (Ramboll) som färdigställdes år 2009 och som berör planområdets södra del. I utredningen har dock inte alla resultat av denna utredning utnyttjats. Utredningarna år 2009 har varit uppenbart högklassiga och mångsidiga. Skogarnas naturvärden har utretts enligt sådana kriterier som även identifierar moskogarnas naturvärden

I fråga om naturutredningarna har en förhandling förts 16.5.2017 mellan Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten, Vasa stad, Korsholms kommun och dem som har gjort naturutredningarna. På mötet avtalades bl.a. om innehållet i naturutredningarna, artgrupper som ska utredas och inventeringsmetoderna. I sitt utlåtande 13.2.2018 har Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten konstaterat att naturutredningarna beträffande projektet innehållsmässigt huvudsakligen är lämpliga och tillräckliga.

Naturutredningen som blev klar år 2009 beträffande Vasas-Korsholms logistikcentrum (Oy Ramboll Finland Ab) har utgjort grundläggande uppgifter vid utarbetandet av utkastet till delgeneralplan för Långskogen. De värdefulla naturobjekt som kom fram vid naturutredningens inventeringar har beaktats i planförslagets områdesreserveringar. Det område med gammelskog som Vasa miljöförening nämner

(exempelvis mängden rötträd och trädbeståndets naturtillstånd). I utredningarna har det ca 20 hektar stora gammelskogsområdet i planområdets södra del identifierats och i anslutning till det ett kärr i naturtillstånd med gammalt trädbestånd och naturlig vattenekonomi och det föreslås att dessa områden ska beaktas vid markanvändningsplaneringen. Det är skäl att iaktta detta förslag i planförslaget.

har huvudsakligen lämnats utanför byggandet och områdets planbeteckning är M.

Planutkastet

Det centrala problemet i planutkastet är att den ekologiska korridoren i nord-sydlig riktning är smal och ställvis av dålig kvalitet. Korridoren är endast ca 100 meter bred på en ca 500 meter lång sträcka och endast ca 150 meter bred på en ca 750 meter lång sträcka.

De ekologiska förbindelser som bevaras bör vara tillräckligt omfattande. Expertpublikationer (bl.a. Väre & Krisp 2005: Ekologinen verkosto ja kaupunkien maankäytön suunnittelu) rekommenderar att dylika förbindelser på förortsområden ska vara minst 250–300 meter breda för att fungera. Korridoren bör utvidgas för att uppfylla denna rekommendation.

Korridoren är i synnerhet i södra ändan helt oduglig för flygekorrar och andra arter som behöver en förbindelse med träd. Ur flygekorrens synvinkel sett avbryts korridoren av ett brett, färskt kalhygge och lite längre norrut en ny väg samt ett kalhygge invid den.

Eftersom korridorens södra del i öster gränsar till kommungränsen och i väster till en motorcykelbana, bör bristen på en trädförbindelse kompenseras genom att en tillräckligt bred förbindelse med träd (minst 50 meter) sparas på det angränsande T/kem-området. Denna befintliga förbindelses läge är angivet på den bifogade flygbilden. Det är skäl att bredda trädförbindelsen jämfört med nuläget.

Även i korridorens norra del finns ett ställe där trädförbindelsen är svag på grund av en väg och en åker i korridoren. På det här stället är det skäl att utvidga korridoren så att skogskanten väster om den inbegrips i den. (se den bifogade flygbilden).

På planeringsområdet har omfattande kalhyggen genomförts tidigare och även åkrar bryter av skogsförbindelserna. Vid en mera omfattande granskning av de ekologiska förbindelserna avbryts grönförbindelserna västerut nästan helt av Östra Runsorvägen väster om Långskogen, åkrar och flygfältet.

Därtill försvagar tidigare kalhyggen inom området skogsförbindelserna även i nord-sydlig riktning. Därför har inom planeringsområdet med planbeteckningar och -bestämmelser anvisats grönförbindelser som det är möjligt att utveckla i framtiden.

Eftersom alla skogar i planområdet består av ganska smala områden, är det skäl att säkerställa bevarandet av dem genom att använda en bevarande planbeteckning och -bestämmelse. I stället för beteckningen M är det skäl att använda beteckningen MY åtminstone på sådana områden där naturvärden

På de områden som har beteckningen M i planförslaget är det möjligt att främja beskogning. Enligt bestämmelserna får inte på området sådana åtgärder vidtas som försvagar den ekologiska korridoren genom området. Enligt den 21.4.2017 daterade ändringen av markanvändnings- och

är konstaterade (bl.a. flygekorrevir och gammelskogsvärden). Det är skäl att inbegripa följande mening i planbestämmelsen: "För jordbyggnadsarbete som förändrar landskapet, trädfällning och andra motsvarande åtgärder krävs tillstånd i enlighet med 128 § i MarkByggl".	bygglagen är det inte längre möjligt att i en generalplan ställa krav på tillstånd för miljöåtgärder på område som är anvisat för jord- och skogsbruk.
Den ekologiska korridoren kan även ges den regionalt betydande beteckningen ekologisk korridor/eko. Nedan ett förslag till planbestämmelse för den: "Med beteckningen är en led anvisad vars funktion bör tryggas." Den bör förverkligas på ett sätt som säkerställer djurens möjligheter att röra sig. Trädbeståndet i området bör utvecklas inom skogen som är av olika ålder, ifall inte bevarandet av naturvärdena kräver någon annan typ av behandling. På området kan skogsbruk bedrivas. Annat byggande utöver friluftslederna är förbjudet på området. För jordbyggnadsarbete som förändrar landskapet, trädfällning och andra motsvarande åtgärder krävs tillstånd i enlighet med 128 § i MarkByggl".	Strävan har varit att trygga de ekologiska korridorerna med beteckningen M. På dessa områden är det möjligt att utveckla förbindelser med träd genom beskogning. Extra viktiga naturområden är angivna med beteckningen lu.
I fråga om de andra problemen med planen hänvisar vi till den bifogade flygbilden och anteckningarna på den.	Antecknas för kännedom.
19. Vaskiluodon Voima Oy	
Vaskiluodon Voima betonar att vid planläggningen bör i tillräcklig utsträckning säkerställas de i Vasas lagakraftvunna generalplan 2030 angivna nuvarande funktionerna, såsom lagerområden. På området finns ett miljötillståndsenligt område för upplagring och slutförvaring av flyg- och bottenaska, filterkaka för avsvavling och icke kurant gips från VV:s kraftverk i Vasa och Seinäjoki. Det av Vasa stad till år 2037 arrenderade området inklusive skyddszon omfattar ca 55 ha. I planutkastet är det område som VV arrenderar anvisat som industri- och lagerområde, där en betydande anläggning för produktion eller lagring av farliga kemikalier med beteckningen T/kem får placeras. Enligt planbestämmelsen kan på detta område verksamhet förläggas, som berörs av EU-direktiv 96/82/EG om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga olyckshändelser där farliga ämnen ingår. I samband med detaljplanering och detaljerad planering av annan verksamhet är det bra att beakta de skyddsavstånd i synnerhet till bosättning och känsliga objekt som verksamheten kräver. I planutkastet har VV:s miljötillståndsenliga lagrings-	Antecknas för kännedom.

och slutförvaringsverksamhet beaktats samt trafikförbindelserna säkerställts.